

https://www.binnenlandsbestuur.nl/financien/nieuws/coronablog-breda-gemeentebegroting-in-crisis.12862081.lynkx?tid=TIDP323363X990EAFB602A4432DAB89DE8BCC15A076Y15&utm_campaign=BB_NB_Dagelijks&utm_medium=email&utm_source=SMG&utm_content=834_08-04-2020

Zoals de meeste gemeenten zijn we in Breda hard aan het blussen gegaan om de brand te bestrijden en de schade te beperken. Nu we in de fase van gecontroleerd uitbranden lijken te komen, is het tijd voor de vraag hoe we de financiële effecten voor de gemeentebegroting kunnen beheersen.

Op 26 maart j.l. publiceerde het CPB een scenariostudie. In elk scenario blijkt de economie hard te worden geraakt, omdat zowel sprake is van verminderde productie als vraaguitval. Naarmate de gezondheidscrisis langer duurt nemen de effecten toe. In Breda is besloten om de kadernota te annuleren, omdat zinvolle keuzes voor de toekomst pas mogelijk zijn als de effecten van corona beter in beeld zijn. De meeste gemeenten hebben deze keuze gemaakt.

Door de onzekerheden ligt de focus nu niet op het precies berekenen van effecten, maar op het beheersen van risico's. Sommige risico's zijn eenvoudig (huurderving: kosten per maand), sommige lastig (uitstel van betalingen leidt tot toename dubieuze debiteuren), sommige ingewikkeld (effect op gebiedsontwikkeling, bijstand of de boeggolf van uitgestelde zorgvraag).

Om bedrijven, instellingen en burgers in acute financiële nood te helpen, verlenen we direct voorschotten op rijksregelingen, zoals de Tijdelijke Overbruggingsregelingen Zelfstandige Ondernemers (TOZO) en de Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS). Dit vanuit de inschatting dat voor velen de steun vanuit het rijk te laat zou komen. Daarnaast voeren we eigen maatregelen uit, zoals uitstel van belastingen en heffingen voor bedrijven. De eerste stap om te kunnen beheersen is het goed administreren welke kosten voor welke maatregel worden gemaakt. Met een paar simpele maatregelen in het hier en nu bespaar je bergen werk in de toekomst wanneer je zou moeten gaan reconstrueren welke kosten waar terecht zijn gekomen.

Landelijke regelingen zijn vaak nog niet volledig uitgewerkt. Bij gemeentelijke voorfinanciering ontstaat het risico van verschillen met de uiteindelijke criteria voor toekenning van aanvragen door het rijk. Een ander risico is dat van misbruik en oneigenlijk gebruik, omdat er stapeling kan zijn in het gebruik van verschillende regelingen. Deze risico's proberen we te beheersen met een expertgroep die overzicht houdt op het geheel van regelingen, die aanvraagprocessen stroomlijnt, interne vraagbaak is bij twijfel over toepassing, toeziet op een deugdelijke financieel-administratieve verwerking en die controles ontwikkelt op misbruik en oneigenlijk gebruik. In deze expertgroep zitten financials, auditspecialisten en contractbeheerders.

We zijn kritisch op inhuur en tijdelijke contracten om de kosten te reduceren voor taken die teruglopen. Personele capaciteit die vrijvalt gebruiken we om steunmaatregelen uit te voeren. Bijzonder is dat een groep medewerkers op dit moment facilitaire ondersteuning levert aan het Amphia Ziekenhuis in Breda.

Met als basis de scenario's van het CPB gaan we aan de slag om de meerjarige effecten in beeld te brengen en zoveel mogelijk te kwantificeren. Als het signaal 'brand meester' heeft geklonken, zullen we als overheid, bedrijfsleven en samenleving nog een hele tijd bezig zijn met nablussen en herstellen van de schade.

Dit blog is geschreven met Dirk de Groot, concerncontroller van Breda.

Cees Vermeer, Gemeentesecretaris Breda